

*Licht in
gebrokenheid*

Japke de Kraker

Vision
Uitgeverij - Groningen

Copyright © 2020: Vision Uitgeverij
Auteur: Japke de Kraker
Omslag ontwerp: Vision d-sign

Eerste druk: januari 2020

Uitgave:
Vision Uitgeverij
Johan van Zwedenlaan 3
9744 DX Groningen
Nederland

www.visionuitgeverij.nl

ISBN 978-90-75613-57-5

NUR 340

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this work may be reproduced in any form by print, photoprint, microfilm or any means without written permission of the publisher.

Voorwoord

Vanaf de kansel in een kerk te Vancouver klinken deze woorden: 'God is light and there is no darkness in Him at all. He wants to restore our soul.' Hier is pastor Mandela, de zoon van pastor Joseph, aan het woord.

Zijn vader is omgebracht in Rwanda.

Diep ontroerend is dit getuigenis.

In deze roman komt min of meer de moeder van Mandela aan het woord. Ook echte gebeurtenissen in Ethiopië, Frankrijk en Canada worden beschreven.

Hoofdstuk 1

Janet is in Rwanda geboren als eerste dochter, vlak voor haar tweelingzusje Theresa. Wanneer in Kigali het geweld losbreekt, zijn ze nog maar schoolkinderen. Vader Augustin is een Hutu en moeder Claudine is van de Tutsi-stam. De ene groep vernedert de andere groep zo erg, dat hun leven niet meer veilig is in Rwanda. Wanneer ze in Kigali blijven wonen, zullen ze uit elkaar gedreven worden. Janet hoort hoe haar ouders over deze dreiging praten. Met tranen in haar stem vertelt moeder dat de Hutu's haar een kakkerlak hebben genoemd en ook dat er geschreeuwd werd: 'Dood de kakkerlakken, dit ongewenst onkruid moet verdelgd worden!' Janet herinnert zich opeens dat de Hutu's op straat stonden te zwaaien met machetes en stokken. Ze vertelt het direct aan papa en mama.

Papa's stem klinkt schor van emotie. Vandaag 6 april 1994 is een rampdag. President Habyarimana hebben ze omgebracht, zijn vliegtuig is gewoonweg neergeschoten en wie krijgen de schuld? Het is niet te geloven, want de president was toch uit op vrede met de Tutsi's.

Overall wordt er geschreeuwd: 'Roei die mensen van de Tutsi-stam uit. Zij hebben onze president vermoord! Ook vrouwen, kinderen, zelfs baby's moeten afgeslacht worden...'

Janet ziet de plotselinge paniek in haar moeders ogen. Wat gaat er gebeuren?

Mam pakt haar vast en sleurt haar mee. Met een hese stem roept ze 'Theresa, Theresa, kom!' Janet ziet nu haar vader in actie komen, hij grist snel papieren en een portemonnee uit de la, daarna pakt hij haar zusje bij de hand. 'Snel, snel, voordat de rebellen in ons huis komen, we moeten wegwezen.' Met een verwilderde blik in zijn ogen kijkt hij om zich heen. 'Wat zou papa van plan zijn?' vraagt Janet zich angstig af.

Papa loopt op hen af en pakt haar moeder bij haar vrije arm: 'Claudine, overal loert het gevaar, laten we naar de kerk rennen. Janet blijft bij jou en Theresa bij mij, kom, hollen!'

Janet hijgt van het harde lopen, wanneer ze de kerk binnengaat. Nu omringen de dikke muren van de kerk hen en scheiden hen van de buitenwereld.

Hun pastor staat op de kansel. Het bonzen van Janets hart vermindert langzaam. De vertrouwde omgeving stelt haar een beetje gerust. Zullen ze hier voorlopig veilig zijn? Al die angstig kijkende mensen richten hun aandacht op pastor Joseph. Ook Janet draait haar hoofd in zijn richting en vraagt zich emotioneel af: 'Wat zal deze herder gaan vertellen aan deze verwarde en geschrokken schapen hier in hun Rwandese kerk?'

Zijn stem galmt door de halfgevolle kerkzaal: 'Eens zal de dag komen, dat de tempel van de HEER rotsvast zal staan, zegt Micha en...' terwijl hij verder doorleest, bedenkt Janet: 'rotsvast zal de tempel van de Here God staan, maar dan vervallen alle doodsbedreigingen toch, dan hoef ik niet meer zo bang te zijn...' Daarna luistert ze opnieuw naar wat pastor Joseph zegt: 'Hij zal recht spreken tussen machtige volken, over heersers en over verre naties zal Hij een oordeel vellen. Dan zullen ze hun zwaarden omsmeden tot ploegijzers en hun speren tot snoeimessen. Geen volk of stam zal nog het zwaard trekken tegen een ander volk of stam.' Janet sluit haar ogen wanneer ze deze profetische woorden tot zich laat doordringen. Ze zucht diep.

Dan wordt er op de kerkdeur gebonsd. Even later wordt de deur opengetrokken en een boze stem brengt Janet in verwarring. Ze heeft het gevoel dat er met die indringer iets demonisch binnenkomt. Ze huivert wanneer die man schreeuwt: 'Onze president is vermoord, dood de verraders, die kakkerlakken.' Even kijkt Janet naar haar moeder. Met opengesperde ogen staart mama naar de deuropening van hun kerk. 'Hutu broeders help om de Tutsi's uit te roeien, dit onkruid in onze velden verdelgt alles wat vruchtbaar is.'

Ik voel hoe mama mij angstig tegen zich aanklampt, ik zie papa haar hand vastpakken. Hij gebaart naar mij dat ik mama niet moet loslaten. Zelf houdt hij Theresa goed vast en fluistert tegen ons: 'Ga naar de achteruitgang van de kerk.'

Verward denk ik: 'hoe kan dit? Net nog hoorde ik de pastor zeggen: Geen volk of stam zal nog het zwaard trekken tegen een ander volk of stam...' Ik kijk achterom, hoor hoe Hutu's met messen en machetes te keer gaan. Zelfs steekt er iemand met een mes naar pastor Joseph. Ik zie hem zijn Bijbel omhoog houden en hoor zijn krachtige stem: 'Vertrouw altijd op de naam van de HEER, onze God, Hij alleen is onze Bevrijder!' Zijn aanvallers stoppen en staren hem aan. Dan klinkt opnieuw zijn stem, donker van verdriet: 'Weten jullie dan niet wat de HEER van je wil? Niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God.'

De boosaardige schreeuwer van eerder, roept: 'Ja, verrader, wij zullen recht doen' en dreigend ziet Janet hem op pastor Joseph afstormen. Het vormt zo'n schrill contrast met de pastorale woorden die net nog klonken!

Papa keert haar gezicht naar moeder, zodat ze niet meer kan zien wat voor erge dingen er achter haar gebeuren. Moeders hand sleurt haar zowat de kerk uit door een achteruitgang.

Dan verspert papa's broer Jean Claude hun de weg. 'Augustin, jij bent één van ons, maar je vrouw niet en je kinderen maar half.' Dood die verraadster... Heeft ze je niet bedrogen? Mogelijk zijn die kinderen helemaal niet van jou, maak korte metten met ze. We zullen je eren als onze held, die de goede zuivere kant kiest.'

Janet houdt haar adem in. Ze kan niet meer nadenken. Dan ziet ze dat papa wanhopig zijn handen omhoog heft, het lijkt of hij bidt. 'Niet Claudine, niet mijn vrouw, niet Janet en Theresa, mijn kinderen!' schreeuwt hij diep geraakt naar zijn broer. 'Doodt mij dan maar eerst, maar niet hen.'

Janet ziet oom Jean-Claude verbijsterd zijn hoofd schudden, hij lijkt helemaal van slag te zijn door deze reactie van papa. Papa ziet zijn ongeloof. Hij constateert zijn aarzeling, slaat de machete

uit zijn handen, pakt deze handig op en gooit deze zo ver hij kan in de ondoordringbare struiken. Gebruikmakend van zijn broers verwarring pakt hij zijn vrouw en Theresa vast en rent bij Jean-Claude vandaan. Mama sleurt mij opnieuw mee. Ze lopen nu zo snel ze kunnen weg van de kerk. Hun kerk... waar de liefde van Jezus verkondigd werd door pastor Joseph. Zou hun herder nu achter de kansel sterven aan zijn verwondingen?

Binnen het gebouw is er geen veiligheid meer voor de kerkgangers. Maar wat zei hun pastor net nog: 'Vertrouw altijd op de naam van de HEER, onze God, alleen Hij is onze Bevrijder!'

Janet schudt haar hoofd, zou hij dat blijven zeggen? Toch heeft hij deze uitspraak gedaan. Hoe kan pastor Joseph dan weten of hij altijd veilig is? Vragen die ze niet kan begrijpen gaan door haar hoofd, terwijl ze met Theresa achter haar vader en moeder verder holt.

'Vader, moeten we echt uit ons eigen land?', roept Janet die vlak achter haar ouders rent.

Even vermindert haar vader het tempo en vraagt achterom kijkend: 'Janet, hebben wij hier op aarde een vaste woonplek?' Ze kijkt haar vader met grote ogen aan. 'Bedoelt u dat ons vaderland niet Rwanda is?'. Nu staat papa hijgend stil, ook ma en Theresa blijven staan. Met een diepe zucht zegt hij: 'Wij zijn op aarde pelgrims, op weg naar het hemels vaderland, waar de oorlog ons niet meer uit elkaar scheurt.'